

การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของตำบลตะเคียนเลื่อน
อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
The Welfare Management for the Elderly in Takhian Luean Subdistrict
Mueang District Nakhon Sawan Province

Received: December 5, 2024
Revised: December 20, 2024
Accepted: December 22, 2024

นางสาวภาวินี สิงห์เถื่อน¹, นางสาวสิริกอร์ ปิ่นทอง², นางสาวณัชชา เชยรักษา³,
นางสวณันทกานต์ ซอสุวรรณ⁴, นายไชยวัฒน์ ศรีคงทน⁵ และนายณัฐวุฒิ รักศรี⁶

Ms. Phawinee Singthuean¹, Ms. Sirikorn Pinthong², Ms. Natcha Chaeyraksa³,
Ms. Nanthakarn Sorsuwan⁴, Mr. Chaiyawat Srikhongthon⁵ and Mr. Nattawut Raksri⁶
นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์^{1,2,3,4,5,6}
Student, Bachelor of Political Science, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Nakhon Sawan Rajabhat University^{1,2,3,4,5,6}
E-mail: phawini5617@gmail.com¹; sirikorn.21032546@gmail.com²; natcha3975@gmail.com³
nanthakarn130945@gmail.com⁴; 5Chaiyawat.5464@gmail.com⁵; 6pupua.2557@gmail.com⁶

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุในตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรที่ใช้ใน ครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุในตำบลตะเคียนเลื่อน จำนวน 1,179 คน และกำหนดการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ จากนั้นใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในตำบลตะเคียนเลื่อนอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและในทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านนันทนาการ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล/สาธารณสุข ด้านรายได้ ด้านความมั่นคงทางสังคมและครอบครัว และด้านที่อยู่อาศัย สรุปได้ว่าการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ในพื้นที่ศึกษามีความครอบคลุมและเพียงพอในระดับมาก ซึ่งสะท้อนถึงความสำเร็จในการจัดการสวัสดิการ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุในชุมชนตำบลตะเคียนเลื่อน

คำสำคัญ : การจัดสวัสดิการ; ผู้สูงอายุ; ตำบลตะเคียนเลื่อน

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

Abstract

This research article aims to study the welfare management for the elderly in Takhian Luean Subdistrict , Mueang District, Nakhon Sawan. A questionnaire was employed as the data collection tool. The population consisted of 1,179 elderly individuals residing in Takhian Luean Subdistrict. The sample was selected using stratified random sampling, followed by simple random sampling, resulting in a final sample size of 291 participants. Statistical methods used for data analysis included frequency distribution, percentage, mean and standard deviation.

The results of the research found that: the overall welfare management for the elderly in Takhian Luean Subdistrict was at a high level. When analyzed by specific aspects, all areas were also rated at a high level, ranked in descending order of mean scores as follows: recreation, healthcare and medical/public health services, income, social and family security, and housing. In conclusion, welfare management for the elderly in the study area was comprehensive and sufficient at a high level, reflecting the success in providing welfare to enhance the quality of life for the elderly in Takhian Luean Subdistrict.

Keywords : welfare management; the elderly; Takhian Luean Subdistrict

Type of Article: Research Article

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีจำนวนและสัดส่วนของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางอายุของประชากรผู้สูงอายุมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วมาก ตั้งแต่ พ.ศ.2548 ประเทศไทยเข้าสู่ "สังคมสูงอายุ" (aged society) เนื่องจากประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด พบว่าผู้สูงอายุ ไทยมีสัดส่วนของประชากรสูงอายุเพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 11.9 และในอีก 20 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2573) จะเพิ่มเป็นมากกว่า 2 เท่าตัว อยู่ที่ร้อยละ 25 ซึ่งประเทศไทยจะเป็น "สังคมผู้สูงอายุ" อย่างเต็มตัว ซึ่งจะส่งผลให้คนวัยแรงงานมีภาระที่ต้องเกื้อหนุนดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ในขณะเดียวกันผู้สูงอายุไทยนั้นมีอายุยืนขึ้นและกลุ่มผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายเพิ่มขึ้นด้วย (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2555 : 14-15)

จากข้อมูลที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่า สถานการณ์โครงสร้างประชากรของประเทศไทยในอนาคตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลทำให้กลุ่มประชากรวัยสูงอายุมีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะต้องตระหนักและให้ความสำคัญเพิ่มมากขึ้นในการดูแลประชากรกลุ่มนี้ เพื่อให้เกิดความสมดุลในการอยู่ร่วมกันระหว่างกลุ่มวัยสูงอายุกับกลุ่มวัยอื่น ๆ และในแต่ละกลุ่มวัยของผู้สูงอายุด้วยตนเอง การจัดบริการสวัสดิการสังคมเพื่อ

ตอบสนองความต้องการแก่ผู้สูงอายุจึงควรเป็นบริการที่มีลักษณะหลากหลาย เพื่อจัดให้สอดคล้องกับความต้องการที่เป็นจริง ดังนั้น รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมจึงต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละช่วงวัยอย่างแท้จริง เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุพึ่งพาตนเองและส่งเสริมการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า ซึ่งที่ผ่านมาการจัดบริการสวัสดิการสังคมขององค์กร หน่วยงานต่าง ๆ จะมีความหลากหลาย แต่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้สูงอายุไม่สามารถตอบสนองปัญหาได้อย่างแท้จริง ไม่ครอบคลุมผู้สูงอายุทั้งหมด และยังไม่สามารถกระจายได้อย่างทั่วถึง (ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, 2548)

จังหวัดนครสวรรค์เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Complete Aged Society) (สัดส่วน ประชากร อายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 20) โดย พ.ศ. 2550 จังหวัดนครสวรรค์มีสัดส่วนผู้สูงอายุ ร้อยละ 12.80 ต่อมา พ.ศ. 2560 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 18.53 และ พ.ศ.2562 เป็นต้นมาได้เปลี่ยนผ่านเป็นสังคม ผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์แบบ Complete Aged Society โดยมีสัดส่วนผู้สูงอายุ พ.ศ.2564 ร้อยละ 21.07 และคาดว่าจังหวัดนครสวรรค์จะก้าวสู่การเป็นสังคมสูงอายุนะดับสุดยอด (Super Aged Society) (มีสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุ ร้อยละ 28 ขึ้นไป) ในราว พ.ศ. 2571 หรืออีกประมาณ 7 ปีข้างหน้า ถ้าการ เปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรจังหวัดนครสวรรค์ยังมีลักษณะคล้ายคลึงกับช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา (พ.ศ.2540-2560) ปัจจัยที่ทำให้จังหวัดนครสวรรค์เข้าสู่สังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์เนื่องมาจาก 1) จำนวนเด็กเกิดมีแนวโน้มลดลง 2) คนนครสวรรค์มีอายุยืนมากขึ้น (อายุคาดเฉลี่ย พ.ศ.2566 เท่ากับ 77.4 ปี) และ 3) อัตราเพิ่มประชากรตามธรรมชาติมีค่าติดลบ (อัตราตายมากกว่าอัตราเกิด) ผลของ Aged Society อาจส่งผลกระทบต่อผลิตภาพแรงงานที่ลดลง จากสัดส่วนกลุ่มวัยแรงงานมีจำนวนลดลง ต้องแบกรับภาระการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2562-2566) สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุ จังหวัดนครสวรรค์ เปลี่ยนแปลงและเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์, 2567 : 69) ซึ่งในส่วนของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ มี 12 หมู่บ้าน เป็นหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากและในพื้นที่ตำบลตะเคียนเลื่อน พบว่ามีผู้สูงอายุจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 1,179 คน จากข้อมูลรายชื่อที่ขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพ ตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นจำนวนประชากรค่อนข้างสูง ดังนั้นการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุมีความสำคัญอย่างยิ่งทั้งในด้านเบี้ยยังชีพที่ทั่วถึงกลุ่มเป้าหมาย ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านมีงานทำมีรายได้ ด้านความมั่นคงทางรายได้ และด้านบริการสังคมทั่วไป ในสถานการณ์ที่ผ่านมาปัญหาหลากหลายเกี่ยวกับเรื่องสวัสดิการของผู้สูงอายุมีให้เห็นมากมาย โดย ศศิพัฒน์ ยอดเพชร และวรรณลักษณ์ เมียนเกิด, (2551) กล่าวว่าปัญหาของสวัสดิการผู้สูงอายุยังมีอีกหลายประการ เช่น ปัญหาเกี่ยวกับเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ปัญหาเกี่ยวกับการสงเคราะห์ผู้สูงอายุด้านการดำรงชีพ การเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ ผู้สูงอายุไม่สามารถลงทะเบียนบัตรสวัสดิการได้ ในส่วนของ สมประวิณ

มันประเสริฐ, (2553) กล่าวว่าจากการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยทำให้สัดส่วนของคนชราต่ออัตราของประชากรเพิ่มมากขึ้นในขณะที่สัดส่วนคนวัยทำงานจะลดลงผลผลิตโดยรวมก็จะลดลงไปด้วยซึ่งจะส่งผลให้รายได้ของประเทศลดลงเกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ ผู้สูงอายุต้องเกษียณจากการงานไม่มีรายได้ต้องอาศัยรายได้จากเงินที่เก็บออมไว้ ถ้าหากไม่มีเงินออมไว้มากพอก็จะส่งผลให้เกิดปัญหาในการดำรงชีพเป็นภาระแก่สังคมที่ต้องช่วยเหลือเกื้อกูล การจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้เหมาะสมและเพียงพอเมื่อถึงวัยสูงอายุสภาพร่างกายและจิตใจมีการเปลี่ยนแปลงต้องมีการปรับตัวและที่สำคัญเมื่ออายุมากขึ้นสภาพร่างกายเริ่มเสื่อมถอยลง ปัญหาด้านสุขภาพก็จะตามมาต้องเสียค่าใช้จ่ายในการบริการทางการแพทย์

จากสถานการณ์การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Complete Aged Society) กลุ่มวัยแรงงาน มีจำนวนลดลง ต้องแบกรับภาระการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น การเตรียมตัวเข้าสู่วัยผู้สูงอายุจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะทำให้เป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพไม่มีภาวะพึ่งพิง โดยจะต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพกายสุขภาพใจและส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงที่จะนำไปสู่การเกิดโรคไม่ติดต่อ เรื้อรังอย่างต่อเนื่องตั้งแต่วัยทำงานและวัยก่อนสูงอายุ (Pre aging) เพื่อให้มีความพร้อมเข้าสู่วัยผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ และยืดระยะเวลาการเข้าสู่ภาวะพึ่งพิง(สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์, 2567 : 72)

ดังนั้นจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้นคณะผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อที่จะศึกษาระดับการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ ทั้งนี้จากผลที่ได้ในการวิจัย ซึ่งจะนำไปเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหา และพัฒนาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุให้มีคุณภาพและดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงระดับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยข้อมูลที่ได้นำไปใช้ในการจัดกระบวนการ กิจกรรม โครงการ เพื่อแก้ไข ปรับปรุงการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุให้มีระดับที่สูงมากขึ้น

2. ทำให้ได้ข้อมูลและข้อเสนอแนะจากการวิจัยการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลที่มีสัญชาติไทยและมีอายุตั้งแต่ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ทั้งนี้ผู้สูงอายุไม่ได้มีลักษณะเหมือนกันหมด แต่จะมีความแตกต่างกันไปตามช่วงอายุ โดยแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุไว้ 3 กลุ่ม ดังนี้ (สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ, 2553)

กลุ่ม 1. ผู้สูงอายุตอนต้น อายุ 60 - 69 ปี เป็นผู้สูงอายุที่ยังมีกำลังช่วยเหลือตนเองได้

กลุ่ม 2. ผู้สูงอายุตอนกลาง อายุ 70 - 79 ปี เป็นผู้สูงอายุที่เริ่มมีอาการเจ็บป่วย ร่างกายเริ่มอ่อนแอ มีโรคประจำตัวหรือโรคเรื้อรัง

กลุ่ม 3. ผู้สูงอายุตอนปลาย อายุ 80 ปีขึ้นไป เป็นผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยบ่อยขึ้น อวัยวะเสื่อมสภาพ และอาจมีภาวะทุพพลภาพ

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายที่มีขึ้นเพื่อพิทักษ์สิทธิ ค้ำครอง ดูแล สนับสนุนให้เกิดการจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุครอบคลุมในทุกด้าน (สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ, 2553 : 7-8)

ไม่ว่าจะเป็น การตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐาน และยังรวมถึงการจัดสวัสดิการด้านการศึกษา การมีงานทำ และมีอาชีพที่เหมาะสม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มาตรา 11 ที่ระบุว่า ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ

2. ด้านการศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

3. ด้านการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม

4. ด้านการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน

5. ด้านการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะหรือการบริการสาธารณะอื่น ๆ

6. ด้านการช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม

7. ด้านการยกเว้นเข้าชมสถานที่ของรัฐ

8. ด้านการช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรมหรือถูกละเมิดสิทธิประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง

9. ด้านการให้คำแนะนำปรึกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีหรือในทางการแก้ไขปัญหาครอบครัว

10. ด้านการจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง

11. ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

12. ด้านการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณีการอื่นตามที่คณะกรรมการ

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทางคณะผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตัวแปรครอบคลุม 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล/สาธารณสุข หมายถึง การดำเนินการจัดสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันโรค การตรวจสุขภาพประจำปี จัดกิจกรรมด้านจิตใจและด้านผ่อนคลายความเครียด ให้ความรู้คำแนะนำ การดูแลสุขภาพ จัดให้มีการช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลให้แก่ผู้สูงอายุ

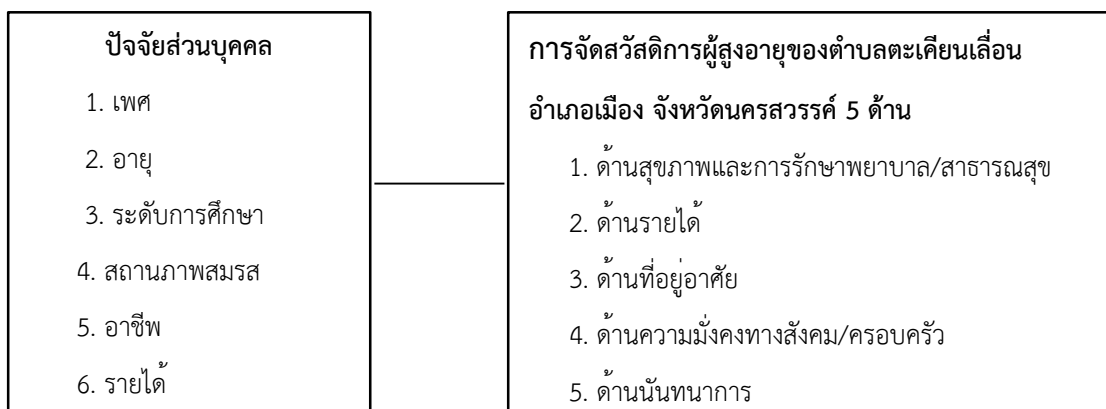
2. ด้านรายได้ หมายถึง การดำเนินการจัดสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาอาชีพเพื่อสร้างรายได้ พัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้สูงอายุ มีการส่งเสริมการอบรมและการลงทุน จัดตั้งกองทุนส่งเสริมอาชีพสวัสดิการคนแก่ จัดอบรมอาชีพให้กับผู้สูงอายุ จ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอ

3. ด้านที่อยู่อาศัย หมายถึง การดำเนินการจัดสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือสนับสนุนปรับปรุงสภาพแวดล้อม ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย จัดบริการสถานสงเคราะห์ จัดการดูแลผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียวหรือไร้ที่พึ่ง ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ

4. ด้านความมั่นคงทางสังคม/ครอบครัว หมายถึง การจัดให้มีบริการสวัสดิการที่ช่วยอำนวยความสะดวกสบายและ มีการจัดบริการด้านกฎหมายที่ช่วยป้องกันและรักษาความปลอดภัยของผู้สูงอายุ การจัดรณรงค์ให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของผู้สูงอายุ การจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์เพื่อช่วยเหลือ, ปกป้อง, คุ้มครองผู้สูงอายุและการใช้สิทธิและสวัสดิการของผู้สูงอายุอย่างเท่าเทียม

5. ด้านนันทนาการ หมายถึง การดำเนินการจัดสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดบริการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการ งานรื่นเริงในวันสำคัญต่าง ๆ การจัดตั้งชมชนผู้สูงอายุเพื่อเป็นศูนย์กลางข่าวสารแหล่งพบปะสังสรรค์ การจัดตั้งชมรมกีฬาเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์และสร้างความสามัคคี การจัดกิจกรรมงานอดิเรกในด้านต่าง ๆ เพื่อความผ่อนคลายให้แก่ผู้สูงอายุ และการของบประมาณ สนับสนุนกิจกรรมของผู้สูงอายุ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุในตำบลตะเคียนเลื่อน โดยมีสาระสำคัญถึงระเบียบวิธีวิจัยอย่างเป็นขั้นตอน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 12 หมู่บ้าน จำนวน 1,179 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อน, 2567)

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ใช้ตารางสำเร็จรูป (Krejcie and Morgan, 1970: 608) กำหนดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 291 คน คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยทำการกำหนดการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) จำแนกตามขนาดของผู้สูงอายุ 12 หมู่บ้าน จากจำนวนผู้สูงอายุ จำนวน 1,179 คน เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้านแล้ว จึงใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่ายเพื่อสุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน รวมทั้งหมด จำนวน 291 คน

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) ประกอบด้วยคำถามจำนวน 6 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพและรายได้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ ความครอบคลุมความคิดทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล/สาธารณสุข ด้านรายได้ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านความมั่นคงทางสังคม/ครอบครัว และด้านนันทนาการ ซึ่งเป็นตัวแปรตามของการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ มีระดับเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนในแต่ละข้อ ดังต่อไปนี้

มากที่สุด	ให้น้ำหนัก 5 คะแนน
มาก	ให้น้ำหนัก 4 คะแนน
ปานกลาง	ให้น้ำหนัก 3 คะแนน
น้อย	ให้น้ำหนัก 2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้น้ำหนัก 1 คะแนน

โดยการกำหนดเกณฑ์แปลความหมายในด้านต่าง ๆ ดังนี้ (สุวิมล ติรกานันท์, 2551)

คะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00	แปลความหมาย	มีระดับการจัดสวัสดิการมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51-4.50	แปลความหมาย	มีระดับการจัดสวัสดิการมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	แปลความหมาย	มีระดับการจัดสวัสดิการปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	แปลความหมาย	มีระดับการจัดสวัสดิการน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50	แปลความหมาย	มีระดับการจัดสวัสดิการน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษา เพ่อนิยามเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด
3. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอความเห็นชอบและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา สาระสำคัญให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และนิยามศัพท์
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปขอความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรง (Validity) ของเนื้อหา โดยพิจารณาจากค่าดัชนีสอดคล้องโดยใช้ หลักสูตรดังนี้ โดยคำนวณจากสูตร

$$\begin{array}{rcl}
 \text{IOC} & = & \frac{\sum R}{N} \\
 \text{เมื่อ } \text{IOC} & = & \text{ดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence)} \\
 \frac{\sum R}{N} & = & \text{ผลคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด} \\
 N & = & \text{จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ}
 \end{array}$$

ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่มีความถูกต้องด้านเนื้อหาให้มากที่สุด โดยผู้ทรงคุณวุฒิต้องทำการประเมินด้วยคะแนน 3 ระดับ คือ คะแนน +1 หมายถึง ความเห็นสอดคล้อง คะแนน 0 หมายถึง ความเห็นไม่แน่ใจ และคะแนน -1 หมายถึง ความเห็นไม่สอดคล้อง คณะผู้วิจัยใช้เกณฑ์ความคิดเห็นสอดคล้องโดยคัดเลือกและปรับปรุงข้อคำถามให้มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

1. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและตรวจสอบแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขและปรับปรุงอีกครั้ง
2. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้สูงอายุ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
3. นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ทั้งฉบับโดยใช้สูตรผลจากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาในภาพรวม อยู่ในระดับ .87 ที่สามารถนำไปเก็บข้อมูลได้
4. ปรับปรุงแบบสอบถามให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลในการศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ บทความวิชาการ หนังสือ ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และองค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์
2. ดำเนินการทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ดำเนินการแจกแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเชื่อมั่น และความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหาให้กลุ่มเป้าหมาย โดยอธิบายถึงจุดประสงค์ของการศึกษานี้ แจงถึงการตอบข้อมูลให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าใจ
4. เมื่อได้แบบสอบถามครบจำนวน 291 ชุด หลังจากนั้น คณะผู้วิจัยจะตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับมาทั้งหมดอย่างละเอียดก่อนจะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้ว ในการวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพและรายได้ โดยการวิเคราะห์สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ระดับการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ ในเขตตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 63.2 มีอายุระหว่าง 60-69 ปี จำนวน 166 คนคิดเป็นร้อยละ 57.0 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 มีสถานภาพสมรสการสมรส จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 51.2 ประกอบอาชีพค้าขาย/รับจ้างทั่วไป จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 และมีรายได้ต่อเดือน 10,000-15,000 บาท จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 แสดงรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	107	36.8
หญิง	184	63.2
2. อายุ		
ระหว่าง 60 – 69 ปี	166	57.0
ระหว่าง 70 – 79 ปี	94	32.4
ระหว่าง 80 – 89 ปี	30	10.3
ตั้งแต่ 90 ปี ขึ้นไป	1	0.3
3. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้ศึกษา	38	13.1
ประถมศึกษา	166	57.0
มัธยมศึกษา	75	25.8
ปวช./ปวส.	3	1.0
ปริญญาตรี	7	2.4
สูงกว่าปริญญาตรี	2	0.7
4. สถานภาพสมรส		
โสด	70	24.1
สมรส	149	51.2
อย่าร้าง	22	7.5
หม้ายเนื่องจากคู่สมรสเสียชีวิต	50	17.2
4. สถานภาพสมรส		
โสด	70	24.1
สมรส	149	51.2
อย่าร้าง	22	7.5
หม้ายเนื่องจากคู่สมรสเสียชีวิต	50	17.2
5. อาชีพ		
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	63	21.6
ค้าขาย/รับจ้างทั่วไป	120	41.2
เกษตรกร	94	32.4
อื่น ๆ	14	4.8

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	129	44.4
10,000 – 15,000 บาท	147	50.5
15,001 – 20,000 บาท	10	3.4
20,001 – 25,000 บาท	1	0.3
25,001 – 30,000 บาท	2	0.7
30,000 บาท ขึ้นไป	2	0.7
รวม	291	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 63.2 มีอายุระหว่าง 60-69 ปี จำนวน 166 คนคิดเป็นร้อยละ 57.0 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 มีสถานภาพสมรสการสมรส จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 51.2 ประกอบอาชีพค้าขาย/รับจ้างทั่วไป จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 และมีรายได้ต่อเดือน 10,000-15,000 บาท จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5

ระดับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, $SD = .39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านนันทนาการ ($\bar{X} = 4.38$, $SD = .60$) ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล/สาธารณสุข ($\bar{X} = 3.98$, $SD = .50$) ด้านรายได้ ($\bar{X} = 3.90$, $SD = .52$) ด้านความมั่นคงทางสังคม/ครอบครัว ($\bar{X} = 3.88$, $SD = .48$) และด้านที่อยู่อาศัย ($\bar{X} = 3.74$, $SD = .64$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาระดับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของตำบลตะเคียนเลื่อน ในภาพรวม

ภาพรวม	($\bar{X}$)	(SD)	ระดับๆ
ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล/สาธารณสุข	3.98	.50	มาก
ด้านรายได้	3.90	.52	มาก
ด้านที่อยู่อาศัย	3.74	.64	มาก
ด้านความมั่นคงทางสังคม/ครอบครัว	3.88	.48	มาก
ด้านนันทนาการ	4.38	.60	มาก
รวม	3.98	.39	มาก

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ คณะผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จัดการตรวจสุขภาพประจำปี จัดกิจกรรมด้านสภาพจิตใจและด้านการผ่อนคลายความเครียด จัดให้ความรู้ แนะนำ การดูแลสุขภาพที่ดีให้แก่ผู้สูงอายุ ฝึกอาชีพเพื่อสร้างรายได้เพิ่มขึ้น พัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมการออมและการลงทุน จัดตั้งกองทุน จ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุ ช่วยเหลือและสนับสนุน ปรับปรุงสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย การจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย จัดบริการด้านกฎหมายเพื่อป้องกัน รักษาความปลอดภัยในสิทธิและสวัสดิการผู้สูงอายุ มีกิจกรรมในวันสำคัญให้กับผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอ กีฬาสัมผัส มีกิจกรรมงานอดิเรกเพื่อความผ่อนคลายและฝึกความใจเย็นให้กับผู้สูงอายุ จึงทำให้การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัย ขวัญ สงวนเสริมศรี (2552) ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า การสวัสดิการสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูรัชญ์ ตีอราแม (2564) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขององค์การบริหารส่วนตำบลแป้น อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ขององค์การบริหารส่วนตำบลแป้น อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านการให้บริการทางสังคม (Social Service) โดยมีจำนวน 1 โครงการ ที่ให้บริการแก่ผู้สูงอายุ คือ โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ คนพิการและเด็กด้อยโอกาส ซึ่งแบ่งออกเป็นกิจกรรมการส่งเสริมความรู้ด้านการดูแลสุขภาพและการป้องกันโรคในชีวิตประจำวัน การส่งเสริมการฝึกอาชีพ เช่น กลุ่มทำน้ายาล้างจาน กลุ่มจักสาน ไม้ไผ่ ฯลฯ และการส่งเสริมการรับประทานอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ เช่น กินอาหารครบ 5 หมู่ กินอาหารสะอาดปลอดภัย ฯลฯ พบว่า มีผู้สูงอายุจำนวนมากได้รับบริการ และด้านการช่วยเหลือ ทางสังคม (Social Assistance) มีจำนวน 2 โครงการ ที่ให้บริการแก่ผู้สูงอายุ ประกอบด้วย โครงการ ติดตามเยี่ยมดูแลผู้สูงอายุ และผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลแป้น จะดำเนินการลงพื้นที่เพื่อมอบข้าวสารอาหารแห้ง ยารักษาโรค และให้ขวัญและกำลังใจ

1.1 การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านสุขภาพ และการรักษาพยาบาล/สาธารณสุข ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ มีการจัดตรวจสุขภาพประจำปีอยู่เสมอ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการออกกำลังกาย อาหารและโภชนาการ ยาและเวชภัณฑ์ และให้ความรู้ คำแนะนำการดูแลสุขภาพที่ดีให้แก่ผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญ

สงวนเสริมศรี (2552) ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า ทางการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล/สาธารณสุข โดยรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ เสมอ จิตพล (2556) การจัดสวัสดิการสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลอยู่ใน ระดับสูงสุด

1.2 การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรายได้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ มีการจัดให้ผู้สูงอายุได้รับการฝึกอาชีพที่สร้างรายได้เพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้สูงอายุ มีการส่งเสริมการออมและการลงทุนให้กับผู้สูงอายุ จัดตั้งกองทุนส่งเสริมสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ จ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุอย่างเหมาะสมให้แก่ผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1-12 (2555) ทำการวิจัยเรื่อง การจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในระดับตำบล แบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตัวเองมาก มีรายได้เพียงพอไม่มีหนี้สิน และมีการออมเงิน มีสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดี ไม่มีภาวะซึมเศร้า แต่มองเห็นคุณค่าในตัวเองต่ำ แต่สามารถเข้าถึงบริการของรัฐ และมีความพึงพอใจการบริการสวัสดิการของรัฐที่มีอยู่ในปัจจุบัน

1.3 การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านที่อยู่อาศัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ การช่วยเหลือและสนับสนุน ปรับปรุงสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยโดยให้กับผู้สูงอายุ ช่อมแซมที่อยู่อาศัย มีการจัดบริการที่พักแบบสถานสงเคราะห์ มีการประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ ให้ช่วยเหลือด้านที่พักอาศัยให้แก่ผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญ สงวนเสริมศรี (2552) ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุสำหรับ องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับมาก

1.4 การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านความมั่นคงทางสังคม/ครอบครัว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ มีการจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์สำหรับผู้สูงอายุ จัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย รณรงค์ให้คนในครอบครัวและชุมชนเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุและ จัดบริการด้านกฎหมายเพื่อป้องกัน รักษาความปลอดภัยในสิทธิและสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1-12 (2555) ทำการวิจัยเรื่อง การจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในระดับตำบลแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตัวเองมาก มีรายได้เพียงพอไม่มี

หนี้สิน และมีการออมเงิน มีสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดี ไม่มีภาวะซึมเศร้า แต่มองเห็นคุณค่าในตัวเองต่ำ แต่สามารถเข้าถึงบริการของรัฐ และมีความพึงพอใจการบริการสวัสดิการของรัฐที่มีอยู่ในปัจจุบัน

1.5 การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านนันทนาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ มีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญให้กับผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอ จัดกิจกรรมทางด้านการกีฬาสมัครใจให้กับผู้สูงอายุ จัดกิจกรรมงานอดิเรกเพื่อความผ่อนคลายและฝึกความจำให้แก่ผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญ สงวนเสริมศรี (2552) ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านนันทนาการ อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1.1 ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล/สาธารณสุข พบว่า ประเด็นเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อนควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับยาและเวชภัณฑ์ที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และอยู่ในอันดับสุดท้าย โดยคณะผู้วิจัยจึงเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อนควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับยาและเวชภัณฑ์เพื่อให้ผู้สูงอายุเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ยาได้อย่างถูกวิธี

1.2 ด้านรายได้ พบว่า ประเด็นเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อนจัดให้ท่านได้รับการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และอยู่ในอันดับสุดท้าย โดยคณะผู้วิจัยจึงเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อนควรจัดอบรมพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพให้กับผู้สูงอายุเพื่อให้ผู้สูงอายุมีทักษะในการประกอบอาชีพและมีรายได้ในการประกอบอาชีพ

1.3 ด้านที่อยู่อาศัย พบว่า ประเด็นเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อนมีการจัดบริการที่พักแบบสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และอยู่ในอันดับสุดท้าย โดยคณะผู้วิจัยจึงเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อนควรให้ความสำคัญในการจัดที่พักแบบสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ เพื่อช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ

1.4 ด้านความมั่นคงทางสังคม/ครอบครัว พบว่า ประเด็นเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อน มีการจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์สำหรับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และอยู่ในอันดับสุดท้าย โดยคณะผู้วิจัยจึงเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อนควรมุ่งส่งเสริม สนับสนุน ศูนย์สงเคราะห์สำหรับผู้สูงอายุ เพื่อคุ้มครองและช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ยากไร้หรือได้รับผลกระทบจากด้านต่าง ๆ

1.5 ด้านนันทนาการ พบว่า ประเด็นเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลจัดกิจกรรมงานอดิเรกเพื่อความผ่อนคลายและฝึกความจำให้แก่ผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และอยู่ในอันดับสุดท้าย โดยคณะผู้วิจัยจึงเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อนควรส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นให้มีการรวมกลุ่ม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์

2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ ของตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอมือง จังหวัด นครสวรรค์

เอกสารอ้างอิง

ขวัญ สงวนเสริมศรี. 2552. แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดพะเยา. ปรินญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ชูรัยณี ดือราแม (2564). รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลแป้น อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี. ปรินญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2555). รายงานประจำปีสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ : บริษัท ทีคิวพี จำกัด.

ศศิพัฒน์ ยอดเพชร. (2548). ผู้ดูแลผู้สูงอายุในครอบครัว. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศศิพัฒน์ ยอดเพชร และวรรณลักษณ์ เมียนเกิด. (2551). การเข้าถึงสิทธิตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ของผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ: มิสเตอร์ก๊อบปี้.

สมประวิณ มั่นประเสริฐ. (2553) การศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ที่มีต่อแบบ แผนการบริโภคของครัวเรือนไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ติรกันนท์. (2551). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์. (2567). แผนยุทธศาสตร์สาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) ฉบับปรับปรุง เมษายน 2567. กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์ สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดนครสวรรค์.

สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ. (2553). คู่มือการปฏิบัติงานของอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน. สืบค้นเมื่อ วันที่ 19 กรกฎาคม 2567, จาก <https://www.dop.go.th/th/know/5/page=1>

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1-12 (2555). การจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในระดับ ตำบลแบบมีส่วนร่วม. กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์.

เสมอ จัดพล (2556). การจัดสวัสดิการสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, 6(3), 510-519.

องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อน. (2567)).ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชนไก่.สืบค้น
เมื่อ 19 กรกฎาคม 2567, จาก <https://www.takhianluan.go.th/home>.

Krejcie, R.V.,& D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.

Educational and Psychological Measurement, 30 (3), 607-610